

Fotók: Eöri Szabó Zsolt

Az újjászületett

NÉHÁNY PERC BODROGI GYULÁVAL

Minden szakmai elismerés után csak tavaly kapott Kossuth-díjat. Miért csak most? Hiszen 1958 óta van a pályán, és azóta egyfolytában nagyon ott van... A „Bodrogi” fogalom. Nincs kora, nincs műfaja, csak közönsége van. Mindig, minden színpadon, minden szerepben – még rendezőszerepben is – áradnak a névére az emberek. Elmúlt 72, mégis, ha valakinek elmeséli egy napját, egész biztos, hogy nem derül ki, hány éves. Pedig lassan generációk nőttek fel azokon a darabokon, filmekben, tévéjátékokon, amelyekben játszott, játszik. És a hangja... aki nem ismeri a Süsüt, a sárkányt, lényegében nem tud semmit az emberi kapcsolatokról.

Életemben először egy színész-vacsorán találkoztam vele, ahol elképesztően finom pörköltet készített vadhúsból. Nem csoda, hogy őt hívták meg a szervezők, hogy vacsorát főzzön, hiszen kollégái, barátai nemcsak kiváló vadászként, de tehetséges szakácsként is számon tartják. Legendás vadásztörténeteit és kedvenc receptjeit *A vadász, aki néha főz is* című könyvében írta le. És mindegyik mellett marad ideje, hogy rengeteg szerepe van: előfordul, hogy naponta kétszer is fellép.

– Mit csinál, ha van egy szabad délutánja?

– Oszter Sándor barátommal járunk vadászni, és gyakran együtt sütünk–főzünk. Ha pedig otthon vagyok, unokázom.

– Sok barátja van a szakmából?

– A szakmában nekem mindenki a barátom. Azt hiszem, nagyon jó a természetem, jól tudok bánni az emberekkel. Alighanem több dolgot megértek, mint általában az emberek, ezért velem mindenki jóban van. Ez egy adottság.

A színházigazgató-szerep pedig nem volt teljes sikertörténet. Egyszer valahol azt nyilatkozta: „a húsz évből tizenöt valóban jól is sikerült. Azt a pár előadást ott a végén már nem kellett volna eljátszanom. Meg kellett volna éreznem, hogy már nincs közönségem.” De mindenki számára szemmel látható, hogy amióta odahagyta a színiigazgatói felelősséget, valósággal újjászületett. „Álszerénységnek szokták mondani – nyilatkozott erről vagy két évvel ezelőtt –, és tudom, hogy annak is látszik, de akkor is elmondom: az, hogy amikor én lettem az igazgató, és ezek a srácok a

Marton Lacitól kezdve Jordán Tamásig, a Balázsovits, az Alföldi elkezdtek velem játszani, az valami megfizethetetlen csoda. A színházban két dolog valóban nélkülözhetetlen. Az egyik a színész, a másik a közönség. Nagyon jó ismét színésznek lenni, és szenvedélyesen élvezni a játékot.”

– A Színművészeti Egyetemen is oktatott...

– Ó, az régen volt. Szerettem tanítani, de már régóta nincs rá időm, sajnos.

– Kiket tanított?

– Gáspár Sándort, Dörner Györgyöt – ezt az osztályt. Nehéz dolog a színészetet tanítani, mert azt szokták mondani, hogy ez a mesterség kilencvenöt százalékban múlik a tehetségen és öt százalékban a szerencsén. De ha az az öt százalék hiányzik, akkor semmi sem sikerül. Akkor a szerencséje meg senkinek sincs, hogy a tehetsége mellett megengedhetné magának, hogy lusta legyen.

Közben rágyújt egy cigarettára. Hát persze, az, hogy a hangját egyetlen szóból bárki felismeri, nagyrészt ennek a káros szenvedélynek is köszönhető. Ő szemmel láthatólag nem aggódik emiatt.

– Mióta dohányzik?

– Régóta. Talán huszonhárom éves korom óta. De csak dél után

szoktam rágyújtani. Onnan tudom, hogy 12 óra 5 perc van, hogy aznap először kívánom meg a cigarettát.

Ahogy ül az öltözőjében, látom a szemén és a testtartásán, hogy már mennie kell, egy óra múlva ugyanis kezdődik az *Aranycsapat* című előadás, amelyben ő játssza Stopli bácsit. A felemás stoplis cipő már ki van készítve, de a művész úrnak még be kell énekelnie.

– Mit fog csinálni nyáron?

– A nyár elején sok fellépésem van, Szegeden az Alföldi Robi-féle *Csárdáskirálynő*-ben játszom, és Pécsen rendezem a *Csak kétszer vagy fiatal* című darabot.

– Nem nehéz olyan darabot rendezni, amiben szerepel is?

– Á, ilyen felkészült rendezővel ritkán fognak dolgozni a színészek... (huncutul mosolyog)

– Pihenésre marad ideje?

– Igen, július–augusztusban nem dolgozom. Szeretek utazgatni az országban, nagyon sok szép látnivaló van. Régebben, amikor nem lehetett, mindent elkövettem, hogy külföldre mehessek, de ma már jobban érdekelnek az itthoni dolgok.

– A következő évadról elárul valamit?

– Ami biztos, hogy a Nemzetiben a *Lear király*-ban Kent szerepét fogom játszani.

Őszintén szólva, ez az, ami szerintem kihagyhatatlan. Bármennyire is többségben volt ezen az ötvenéves pályán a táncos-komikus, a vígjátéki, a könnyed szerepkör – számomra Bodrogi mindig a drámai szerepekben okoz katarzist. Mint Seress Rezső. Mint Willy Loman. És biztos vagyok benne, hogy megint csak meg fog döbbeneni, mint Kent hercege...

JANCSIK JULI